

Croeso...

i fwletin Bwrdd Diogelu Cwm Taf Morgannwg ar gyfer Gwanwyn 2022.

Dod â Chosb Gorfforol i Ben yng Nghymru

Mae 21 Mawrth 2022 yn foment hanesyddol i hawliau plant yng Nghymru. O'r diwrnod hwn ymlaen, bydd cosbi plant yn gorfforol yn anghyfreithlon yng Nghymru.

Am ragor o wybodaeth, dewiswch y dolenni isod:

Dod â chosb gorfforol i ben yng Nghymru: fideo egluro

Dod â chosb gorfforol i ben yng Nghymru: nodyn briffo

Dod â chosb gorfforol i ben yng Nghymru: gwybodaeth gefndir

Briff 7 munud Bwrdd Diogelu Cwm Taf Morgannwg

Mae 'Canllaw Ymarfer Cymru Gyfan: Diogelu plant mewn perthynas â Deddf Plant (Diddymu Amddiffyniad Cosb Resymol) (Cymru) 2020' bellach wedi'i gyhoeddi (dolen isod):

Gofal Cymdeithasol Cymru (diogelu.cymru).

Mae canllawiau Grant Cymorth Rhianta y Tu Allan i'r Llys hefyd wedi'u cyhoeddi ar wefan Llywodraeth Cymru (dolen isod):

Grant Cymorth Rhianta y Tu Allan i'r Llys: canllawiau | LLYW.CYMRU.

YN Y RHIFYN YMA

- Ymateb Ar Unwaith i Ddigwyddiadau Tyngedfennol
- Canmoliaeth am animeiddio cam-drin domestig
- Kooth - Cefnogaeth lles meddwl rhad ac am ddim, ddiogel a dienwt
- Gwasanaeth Clicio a Darparu Naloxone
- Gwasanaeth 'Safe Spaces' Cymorth i Ddiodeffwyr
- My Support Space
- Niwed Hapchwarae
- Gweithio Gyda'n Gilydd i Atal Cam-drin Plant yn Rhywiol
- Hyfforddiant Trais yn Erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol
- Allech chi weld arwyddion cam-drin? Lansio hyfforddiant diogelu Cymru gyfan newydd
- Ydych chi wedi profi neu weld cam-drin domestig neu rywiol?
- Llysgenhadon 'Gofyn i Mi'

Cwm Taf Morgannwg
Bwrdd Diogelu
Safeguarding Board

Rhagor o wybodaeth:

www.ctmsb.co.uk

✉ DiogeluCTM@rctcbc.gov.uk

Facebook: [@CwmTafMorgannwg SafeguardingBoard](https://www.facebook.com/CwmTafMorgannwgSafeguardingBoard)

Twitter: [@CTMSB1](https://twitter.com/CTMSB1)

Mae croeso i chi gyfathrebu â ni yn y Gymraeg
You are welcome to communicate with us in Welsh

Ymateb Ar Unwaith i Ddigwyddiadau Tyngedfennol

Mae gan Fwrdd Diogelu Cwm Taf Morgannwg '**Protocol ar gyfer Ymateb ar Unwaith i Ddigwyddiadau Tyngedfennol**', sy'n nodi'r trefniadau yn rhanbarth Cwm Taf Morgannwg i ddarparu ymateb cyflym, aml-asiantaeth i reoli canlyniadau digwyddiadau tyngedfennol.

Gellir diffinio digwyddiad tyngedfennol (at ddibenion y protocol hwn) fel digwyddiad, neu gyfres o ddigwyddiadau;

- Sy'n sydyn, yn annisgwyl ac allan o deyrnasoedd profiad dynol cyffredin; a
- Sy'n arwain at (neu y gallai fod wedi achosi) marwolaeth, anaf sy'n bygwth bywyd neu amhariad difrifol a pharhaol i'w iechyd neu ei ddatblygiad; a
- Mae ymateb effeithiol ar unwaith yn gofyn am gydlynad aml-asiantaeth i reoli bygythiad, risg, niwed a'r effaith ar grŵp o unigolion a/neu'r gymuned ehangach.

Gall unrhyw asiantaeth ofyn am Ymateb Ar Unwaith i ddigwyddiad tyngedfennol drwy **Uned Fusnes Bwrdd Diogelu Cwm Taf Morgannwg / 01443 490122**.

Protocol ar gyfer Ymateb ar Unwaith i Ddigwyddiadau Tyngedfennol

Protocol ar gyfer Ymateb ar Unwaith i Ddigwyddiadau Tyngedfennol - briffio 7 munud

Canmoliaeth am animeiddio cam-drin domestig

Yn flaenorol, bu Bwrdd Diogelu Cwm Taf Morgannwg yn gweithio gyda Fforwm Ieuencid Bwrdeistref Sirol Merthyr Tudful ar brosiect ar blentyn/person ifanc ar gam-drin domestig rhiant/gofalwr.

Cynhyrchwyd animeiddiad o'r enw 'In My House' ac fe'i rhyddhawyd yn ystod y cyfnod clo cyntaf oherwydd y pandemig. Roedd hyn yn arbennig o berthnasol gan fod y bobl ifanc yn y fforwm o'r farn y gallai fod yn adnodd defnyddiol i deuluoedd sy'n ymdopi â'r trefniadau byw arferol newydd.

Hysbyswyd y Fforwm Ieuencid yn ddiweddar eu bod wedi cael Canmoliaeth Uchel yng Ngwobrau Trechu Trosedd Cenedlaethol 2022.

Llongyfarchiadau i bawb a gymerodd ran!

I weld y fideo, dewiswch y ddolen **yma**.

kooth

Cefnogaeth lles meddwl rhad ac am ddim, ddiogel a dienw

Mae Kooth yn wasanaeth lles ar-lein rhad ac am ddim, dienw, cyfrinachol, diogel, sy'n cynnig cymorth proffesiynol, gwybodaeth a fforymau i blant a phobl ifanc.

Mynediad 365 diwrnod y flwyddyn i gwnselwyr sydd ar gael:

Dydd Llun - Dydd Gwener	12 canol dydd - 10pm
Dydd Sadwrn a Dydd Sul	6pm - 10pm

Isod mae adnoddau a allai fod yn ddefnyddiol i chi, gan gynnwys cynnig Kooth ar gyfer Tymor y Gwanwyn i ysgolion. Mae Kooth wedi cael ei ailfrandio'n ddiweddar ac o ganlyniad i hyn, mae cod QR ar eu poster i'w cardiau. Mae enghreifftiau digidol o'r rhain hefyd ar gael isod.

Os hoffech chi archebu sesiynau ar gyfer eich myfyrwyr yn arwain at yr haf, cysylltwch ag **Evan Musgrave**. Os oes angen unrhyw adnoddau ychwanegol arnoch, neu os ydych am gael y cyfle i hyrwyddo'r gwasanaeth hwn i'ch myfyrwyr pan fydd yn gyfleus i chi, mae hyb adnoddau newydd Kooth ar gael **yma**. Bydd hyn yn rhoi'r cyfle i chi gael mynediad at bosteri, ymgyrchoedd a fideos.

Mae'r sesiwn gofrestru gyda nodiadau dosbarthu ar gael isod hefyd. Byddai hwn yn weithgaredd gwych i chi ei wneud gyda'ch myfyrwyr pryd bynnag y bydd gennych wers am ddim neu rywfaent o amser sbâr.

- **Cyflwyniad Powerpoint a Nodiadau Cyflwyno**
- **Poster 1** • **Poster 2**
- **Rhaglen Kooth o sesiynau - Tymor y Gwanwyn**

Os oes gennych unrhyw gwestiynau, cysylltwch ag **Evan Musgrave**.

Gwasanaeth Clicio a Darparu Naloxone

Mae Barod wedi lansio Gwasanaeth Clicio a Darparu Naloxone. Dyma'r cyntaf o'i fath yng Nghymru ac fe'i cefnogir yn llawn gan Lywodraeth Cymru ac Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Mae'r gwasanaeth newydd hwn ar gael i unrhyw un ledled Cymru a gallwch nawr gael y feddyginiaeth achub bywyd wedi'i dosbarthu i'ch drws am ddim. Bydd y gwasanaeth Clicio a Darparu yn ategu mentrau Naloxone sydd eisoes wedi'u sefydlu gan gynnwys darpariaeth Mynd Adref Naloxone a chynlluniau peilot Cymheiriaid i Gyfoedion, tra'n parhau i ehangu argaeledd Naloxone.

Am fwy o wybodaeth ac i archebu cit naloxone, ewch i <https://barod.cymru/naloxone-click-deliver-service/>

Gwasanaeth 'Safe Spaces' Cymorth i Ddiodefwyr

Lansiwyd gwasanaeth cymorth newydd ar gyfer oedolion sy'n ddiodefwyr cam-drin eglwysig, yn hanesyddol ac yn ddiweddar, y llynedd gan Eglwys Loegr ac Eglwys Gatholig Cymru a Lloegr.

Isod mae rhestr o adnoddau, gan gynnwys papur briffio yn rhoi gwybodaeth am y gwasanaeth hwn a rhai taflenni a phosteri. Sylwch, er bod teitl y taflenni yn dangos Eglwys Loegr, mae'r gwasanaeth hefyd yn cynnwys yr Eglwys Gatholig yng Nghymru a Lloegr a'r Eglwys yng Nghymru.

Os oes gennych unrhyw ymholiadau, cysylltwch â'r gwasanaeth ar **0300 303 1056** neu drwy e-bost ar safespaces@victimsupport.org.uk.

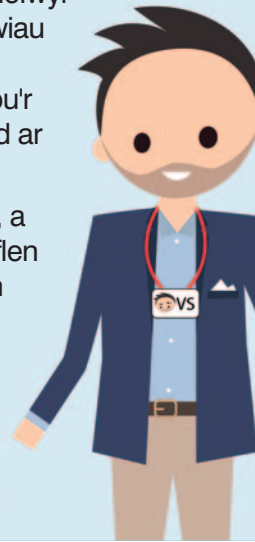
- Papur Briffio 'Safe Spaces'
- Taflen 3 ffordd 'Safe Spaces'
- Taflen A5 'Safe Spaces'
- Poster 'Safe Spaces'
- Poster Rhwygo i Fwrdd 'Safe Spaces'

My Support Space

Adnodd ar-lein yw My Support Space sydd wedi'i gynllunio i'ch helpu i reoli'r effaith y mae trosedd wedi'i chael arnoch chi. Mae'n fan diogel a chyfrinachol am ddim lle gallwch ddewis sut yr hoffech gael eich cefnogi ar ôl trosedd.

Mae My Support Space ar gyfer pobl 16 oed a throsodd sydd wedi'u heffeithio gan droseddau a digwyddiadau trawmatig ac sy'n teimlo y gallant ymdopi, ond sydd efallai angen cymorth i symud ymlaen, yn ogystal â bod ar gael i ffrindiau, aelodau o'r teulu, cydweithwyr neu gefnogwyr eraill o ddioddefwyr trosedd. Mae yna ganllawiau ar wahân sydd wedi'u cynllunio'n benodol i helpu'r rhai sy'n cefnogi anwyliad ar ôl iddynt brofi trosedd.

Dewiswch y **ddolen** hon, a fydd yn mynd â chi at daflen sy'n darparu gwybodaeth bellach.

Niwed Hapchwarae

Mae Ara - Adfer i Bawb yn elusen ac yn ddarparwr Gwasanaeth Triniaeth Gamblo Cenedlaethol ar gyfer Cymru gyfan ac maent yn darparu cefnogaeth a chwnsela am ddim i unrhyw un y mae niwed gamblo yn effeithio arnynt.

Maent hefyd yn cynnal sesiynau ymwybyddiaeth am ddim i weithwyr proffesiynol i godi proffil y caethiwed cudd hwn. Yn aml, mae pobl yn dod i'r amlwg gyda hwyliau isel neu bryder ac yn aml yn meddwl bod ganddyn nhw broblem dyled yn hytrach nag un gamblo. Mae pobl sy'n dioddef o gamblo problemus mewn perygl o hunanladdiad.

Mae cyfeirio at eu gwasanaeth yn hawdd. Gall cleientiaid ffonio, e-bostio neu gysylltu'n uniongyrchol drwy eu **gwefan**. Fel arall, gallant drafod llwybr atgyfeirio uniongyrchol gennych chi'ch hun.

Cynigir hyfforddiant hefyd i weithwyr proffesiynol sy'n dod i gysylltiad â phobl ifanc.

Poster Gwasanaeth Hapchwarae Ara

Ara recovery for all

Is it time to
**TAKE A
LOOK AT
YOUR
GAMBLING?**

free, confidential
counselling available

Talk to us
0330 1340 286
recovery4all.co.uk

National
Gambling
Treatment
Service

Registered Charity 1002224

follow us @aragamblingservice

Gweithio Gyda'n Gilydd i Atal Cam-drin Plant yn Rhywiol

Dros y flwyddyn ddiwethaf, mae **Stop It Now! Wales** wedi bod yn gwneud adnoddau newydd ar gyfer rhieni, gofawyr a gweithwyr proffesiynol, yn ogystal â diweddarau'r rhai presennol, i sicrhau bod oedolion yn cael y cymorth a'r cyngor sydd eu hangen arnynt i atal cam-drin plant yn rhywiol.

Dewiswch y **ddolen** hon i weld y pecynnau partner newydd, sy'n cynnwys gwybodaeth am wasanaethau Stop it Now, sesiynau hyfforddi sydd ar ddod yn ogystal ag adnoddau a newyddion codi arian perthnasol. Mae awgrymiadau hefyd ar sut i rannu gyda'ch rhwydweithiau i'n helpu i gadw plant yn ddiogel rhag niwed.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am y pecynnau neu os hoffech ragor o wybodaeth, cysylltwch â ni:

Wales@stopitnow.org.uk

Hyfforddiant Trais yn Erbyn Menywod, Cam-drin Domestig a Thrais Rhywiol

A yw eich tîm yn cefnogi pobl sy'n profi trais yn erbyn menywod, cam-drin domestig a thrais rhywiol yn rheolaidd?

A hoffech chi fod y person yn eich tîm a all helpu a chynghori eraill, os felly, bydd Gofyn a Gweithredu Grŵp 3 yn eich helpu i ddod yn adnodd VAWDASV ar gyfer eich cydweithwyr.

Meini prawf y cwrs yw cwblhau hyfforddiant Gofyn a Gweithredu Grŵp 2

Dyddiadau cyrsiau Merthyr a RhCT:

- 10 Mawrth
- 21 Mawrth
- 31 Mawrth

Dyddiadau Pen-y-bont ar Ogwr:

- 15 Mawrth
- 24 Mawrth
- 28 Mawrth

I archebu cyrsiau Merthyr a RhCT, cysylltwch â **HyfforddiantGofalCymdeithasol@rctcbc.gov.uk**

I archebu cyrsiau Pen-y-bont ar Ogwr, cysylltwch â **scwdp@bridgend.gov.uk**

Allech chi weld arwyddion cam-drin?

Lansio hyfforddiant diogelu Cymru gyfan newydd

Mae modiwl hyfforddi ar-lein rhyngweithiol newydd **Gweithdrefnau Diogelu Cymru** wedi mynd yn fyw i helpu pobl ledled Cymru i sylwi ar arwyddion o gam-drin neu esgeulustod.

Mae'r **modiwl hyfforddi** wedi'i anelu at y rheini sy'n gweithio yn y sector cyhoeddus a'r trydydd sector yn benodol.

Dywedodd Paul Mee, Cadeirydd Bwrdd Diogelu Cwm Taf Morgannwg: "Mae diogelu yn gyfrifoldeb i bawb. Pa rôl bynnag yr ydych chi'n cael eich cyflogi ynddi, mae dyletswydd ar bob un ohonom i allu adnabod arwyddion o niwed neu gamdriniaeth a chymryd camau i amddiffyn y rhai sydd mewn perygl.

"Mae hyfforddiant diogelu yn orfodol i'r mwyafrif o staff sy'n gweithio i asiantaethau statudol, yn ogystal ag ymddiriedolaethau'r GIG, cynghorau lleol a'r gwasanaethau brys. Fodd bynnag, mae hyn yn ymwneud â mwy na chwblhau'r cwrs yn unig. Mae'n ymwneud â phob un ohonom yn gallu cefnogi'r rhai mwyaf agored i niwed."

Mae'r modiwl hyfforddi wedi'i ddatblygu gan Gofal Cymdeithasol Cymru yn unol â Gweithdrefnau Diogelu Cymru, a lansiwyd yn 2019. Mae'r gweithdrefnau'n manylu ar rolau a chyfrifoldebau hanfodol ymarferwyr i sicrhau eu bod yn diogelu plant ac oedolion sydd mewn perygl o gael eu cam-drin a'u hesgeuluso.

Cynlluniwyd y gweithdrefnau i safoni arfer ar draws Cymru gyfan ac mae'r modiwl hyfforddi wedi'i ddatblygu gyda'r un bwriad.

Bydd y **modiwl hyfforddi newydd** yn galluogi pawb i:

- esbonio'r term 'diogelu'
- adnabod camdriniaeth neu risg o gamdriniaeth, niwed neu esgeulustod
- gwybod pa gamau i'w cymryd os ydynt yn dyst neu'n amau camdriniaeth, niwed neu esgeulustod, neu os bydd rhywun yn dweud wrthynt eu bod yn cael eu cam-drin
- dangos dealltwriaeth sylfaenol o'r cyfreithiau sy'n ymwneud â diogelu
- cydnabod bod ganddynt ddyletswydd i adrodd am gamdriniaeth, niwed neu esgeulustod.

Mae'r modiwl hwn yn cynnwys 13 adran ac yn cynnwys cwestiynau senario i helpu defnyddwyr i feithrin dealltwriaeth ymarferol o ddiogelu a pha gamau i'w cymryd os ydynt yn meddwl y gallai rhywun fod mewn perygl.

Mae'r modiwl yn gwbl hygyrch. Mae'n gydnaws â darllenwyr sgrin ar gyfer y rhai â nam ar eu golwg, mae'n defnyddio Text Help Read and Write i helpu defnyddwyr dyslecsig i ganolbwyntio ar ddarnau allweddol o wybodaeth, a gall defnyddwyr â phroblemau symudedd ei lywio gan ddefnyddio'r bysellau tab.

I gael rhagor o wybodaeth am Weithdrefnau Diogelu Cymru, ewch i **wefan** Bwrdd Diogelu Cwm Taf Morgannwg.

Caethwasiaeth Fodern

Mae Llywodraeth y DU wedi diweddarau'r manylion cyswllt a'r rhestr o sefydliadau ymatebwyr cyntaf yn eu 'Modern Slavery Victims: Referral Guidance.' **Gov.UK**

Ydych chi wedi profi neu weld cam-drin domestig neu rywiol?

Os ydych chi wedi profi cam-drin domestig neu gam-drin rhywiol ac wedi cael cais i roi tystiolaeth yn y llys, neu angen mynychu gwrandawriad llys teulu, gallwch wneud cais i roi eich tystiolaeth drwy unrhyw un o'r 15 o gyfleusterau cyswllt fideo ledled Cymru. Mae'r cyfleusterau hyn mewn lleoliadau diogel i ffwrdd o'r llys.

I gael rhagor o wybodaeth, dewiswch y **ddolen** hon, edrychwch ar y **fideo** byr hwn neu cysylltwch â llinell gymorth Byw Heb Ofn ar **0808 80 10 800**.

Llysgenhadon 'Gofyn i Mi'

Ydych chi eisiau helpu i roi diwedd ar drais yn erbyn menywod? Eisiau mynd i hyfforddiant **#GofyniMi** ar-lein rhad ac am ddim ar 8 tan 29 Mawrth? Am fwy o wybodaeth ewch i **tinyurl.com/nryjvhx4**

The poster features a group of diverse people standing together. It includes the text: "gofyn i fi ask me", "Do you want to help end abuse?", "Do you want to learn what you can do to stop domestic abuse, sexual violence and other forms of violence against women and girls?", "Why not join our Ask Me community?", "Ask Me is a community of people who raise awareness around abuse, share information in their communities and know how to respond well when someone shares their experience of abuse. To join, you need to be 18 or over and successfully complete our 'Welcome to Ask Me' course.", a QR code, and contact information: "For more information, scan here or contact us at askmeWales@welshwomensaid.org.uk". It also includes the hashtag #BreakingTheSilence and logos for Cymdeithasol Cymru and Welsh Women's Aid.

Lansio menter newydd i bobl agored i niwed sydd mewn perygl o gael damwain yn eu cartref

MAE Gwasanaethau Ambiwylans Cymru wedi partneru â'r gwasanaethau tân ac achub i lansio menter newydd i amddiffyn yn well y bobl agored i niwed sydd mewn perygl o gael damwain yn eu cartrefi.

Mae'r system newydd yn galluogi criwiau ambiwlans i e-gyfeirio cleifion mewn perygl at eu cymheiriaid yn y gwasanaeth tân ac achub yng Ngogledd, Canolbarth a Gorllewin a De Cymru i gael gwiriad Diogel ac Iach.

Yna gall criwiau tân ymweld â'r eiddo i liniaru unrhyw risgiau.

Dywedodd Nikki Harvey, Pennaeth Diogelu Gwasanaethau Ambiwylans Cymru: **"Mae criwiau ambiwlans yn mynd i eiddo claf i ddarparu ymyriadau meddygol, ond yn aml tra byddant yno, byddant yn sylwi ar bethau yn y cartref sy'n codi pryder.**

"Efallai nad oes larwm mwg, bod socedi trydan yn cael eu gorlwytho neu fod braster yn cronni ar offer coginio, sydd i gyd yn achosi perygl tân.

"Efallai bod gan y claf losgiadau sigarêts ar ei ddillad neu ddodrefn, neu fod celcio'r claf wedi rhwystro llwybr dianc.

"Mae'r ffurflen atgyfeirio newydd – y mae ein criwiau'n ei llenwi ar iPad – yn symleiddio'r broses yn llwyr ac yn ei gwneud hi'n haws nag erioed o'r blaen i gael cefnogaeth cydweithwyr yn y gwasanaeth tân a diogelu'r claf hwnnw.

"Gallai unrhyw beth y gallwn ei wneud ar y cyd i wella diogelwch cleifion, lliniaru'r risg o ddamweiniau ac atal niwed leihau nifer y galwadau 999 yn y dyfodol."

Dywedodd Tim Owen, Rheolwr Diogelwch Cymunedol gyda Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru, ar ran y tri gwasanaeth tân ac achub yng Nghymru: **"Mae Gwasanaethau Ambiwylans Cymru a'r gwasanaethau tân rhanbarthol yng Nghymru yn cydweithio'n weithredol bob dydd.**

"Bydd y cytundeb hwn yn ein galluogi i ymestyn y gwaith hwn, gan nodi'r rhai sydd fwyaf mewn perygl ac sy'n agored i niwed yn ein cymunedau i'w gwneud yn fwy diogel.

"Bydd rhannu gwybodaeth yn ein galluogi i ddatblygu egwyddorion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol, gan dargedu ein gwasanaethau at y rhai sydd â'r angen mwyaf am gymorth.

"Bydd hefyd yn darparu templed ar gyfer hyrwyddo cydweithio yn y dyfodol."

Mwy o Gymorth i Unigolion sy'n profi Digartrefedd ar draws Cwm Taf Morgannwg

Mae Gwasanaeth Allgymorth Tai Iechyd Meddwl a Chamddefnyddio Sylweddau Arbenigol Cwm Taf Morgannwg yn wasanaeth newydd, arloesol sy'n cael ei ddarparu ar hyn o bryd ar draws Cwm Taf Morgannwg, yn benodol yn gweithio gydag unigolion sy'n byw mewn Hosteli Digartref, llety gwely a brecwast brys a Darpariaeth Tai yn Gyntaf.

Nododd tystiolaeth o Asesiadau Anghenion Iechyd Cenedlaethol a Lleol diweddar lefel uchel o anghenion camddefnyddio sylweddau ac iechyd meddwl ymhlith pobl ddigartref, gan gynnwys y rhai yn ardal Cwm Taf Morgannwg. Cydnabyddir bod yr unigolion hyn, yn aml ag anghenion cymhleth lluosog, yn annhebygol o gael mynediad at wasanaethau traddodiadol.

Darllenwch fwy **yma**.